

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 655/2022
30.06.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула и Јелене Ивановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Љиљана Спасић Марић, адвокат из ..., против тужене СГР „Квалитет“ из Пирота, ПР ББ из ..., чији је пуномоћник Миомир Иванковић, адвокат из ..., ради поништаја решења и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1786/2021 од 25.11.2021. године, у седници већа одржаној 30.06.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1786/2021 од 25.11.2021. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пироту П1 336/20 од 03.03.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и поништено решење тужене ../2017 од 27.12.2017. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име накнаде штете на име изгубљене зараде, за период од 01.01.2018. до 01.06.2018. године, исплати појединачне месечне новчане износе са законском затезном каматом ближе наведене у овом делу изреке, као и на име накнаде штете због незаконитог престанка рада у износу од осам зарада – укупно 197.080,00 динара са законском затезном каматом од 01.01.2018. године до исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади парничне трошкове у износу од 106.321,00 динар.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1786/2021 од 25.11.2021. године, усвојена је жалба тужене, укинута првостепена пресуда и пресуђено тако што је усвојен тужбени захтев тужиоца и поништено решење о отказу уговора о раду тужене број ../2017 од 27.12.2017. године; одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде штете због изгубљене зараде за период од 01.01.2018. до 01.06.2018. године исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом ближе наведене у изреци; обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде штете због незаконитог престанка радног односа исплати износ од шест зарада у укупном износу од 147.833,94 динара са законском затезном каматом од 03.03.2001.

године; обавезана тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 99.425,00 динара; обавезан тужилац да туженој накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 53.514,00 динара и одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против усвајајућег дела правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију из свих законских разлога.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18 и 18/20) – у даљем тексту: ЗПП и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код тужене на неодређено време почев од 01.10.2010. до 31.12.2017. године на радном месту ... радника. Решењем тужене ../17 од 27.12.2017. године тужиоцу је отказан уговор о раду закључно са 31.12.2017. године применом члана 179. став 5. Закона о раду због смањења обима посла. Тужиоцу није исплаћена отпремнина, а он је 01.06.2018. године засновао радни однос код другог послодавца.

Код тако утврђеног чињеничног стања, правилно је у побијаној пресуди примењено материјално право када је поништено решење тужене којим је тужиоцу отказан уговор о раду и обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде штете због незаконитог престанка радног односа исплати износ од шест зарада.

Одредбом члана 179. став 5. тачка 1) Закона о раду ("Службени гласник РС" бр. 24/05... 113/17), прописано је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоје оправдани разлог који се односи на потребе послодавца и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла.

Према одредби члана 158. став 1. истог закона, послодавац је дужан да пре отказа уговора о раду, у смислу члана 179. став 5. тачка 1) овог закона, запосленом исплати отпремнину у складу са овим чланом.

Одредбом члана 191. став 1. Закона о раду прописано је да ако суд у току поступка утврди да је запосленом престао радни однос без правног основа, на захтев запосленог, одлучиће да се запослени врати на рад, да му се исплати накнада штете и уплате припадајући доприноси за обавезно социјално осигурање за период у коме запослени није радио. Према ставу 7. истог члана, ако суд у току поступка утврди да је постојао основ за престанак радног односа али да је послодавац поступио супротно одредбама закона којима је прописан поступак за престанак радног односа, суд ће одбити захтев запосленог за враћање на рад, а на име накнаде штете досудиће запосленом износ до шест зарада запосленог.

Из цитираних законских одредби произлази да је исплата отпремнине услов престанка радног односа због престанка потребе за радом запосленог и саставни део

поступка давања отказа уговора о раду по овом основу. Уколико послодавац не исплати отпремнину запосленом пре отказа уговора о раду по наведеном основу, онда је поступак давања отказа незаконит. У овом случају, пре доношења одлуке о престанку радног односа тужиоцу није исплаћена отпремнина, па је стога отказ незаконит.

Како је у поступку утврђено да је код тужене заиста дошло до смањења обима посла и да је у тренутку доношења решења о отказу уговора о раду тужиоцу постојао основ за отказ, који је међутим незаконит због тога што му тужена није исплатила отпремнину сагласно члану 191. став 7. Закона о раду, тужилац има право на накнаду штете у износу до шест зарада запосленог, која је одмерена сразмерно времену проведеном у радном односу код тужене, годинама живота тужиоца и броју издржаваних чланова породице.

С обзиром на све изложено, Врховни касациони суд је нашао да ревизију треба одбити као неосновану, па је на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у ставу првом изреке.

Како је ревизија тужене одбијена као неоснована, одбијен је и њен захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка, па је на основу чл. 153. и 154. став 1. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Катарина Манојловић Андрић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић